

Metodický pokyn Asociace technických bezpečnostních služeb Grémium Alarm pro zadávání veřejných zakázek na dodávku bezpečnostních technologií

(metodický materiál k zákonu č. 134/2016 Sb., zákon o zadávání veřejných zakázek)

červen 2020

1. Záměr a oblast působnosti

Tento dokument obsahuje doporučující pokyny k zadávání veřejných zakázek (dále jen „VZ“) v oblasti bezpečnostních technologií (dále jen „BT“), tj. dodávek komponentů systému (technologické prvky, hardware, software včetně licencí), služeb (např. služby systémové integrace, průběžný servis apod.) nebo díla (např. komplexní dodávka bezpečnostního systému). Dokument se zaměřuje na problematiku zadávání zakázek v detailech, které nejsou díky obecnému zaměření rozvedeny v zákonu č. 134/2016 Sb., zákon o zadávání veřejných zakázek (dále jen „Zákon“).

Tento metodický pokyn se netýká VZ, které mají dopad na utajované informace, NBÚ apod.

Záměrem metodického pokynu je především:

- **rozbor specifických vlastností projektů v oblasti BT**
- **návrh postupů při stanovení hodnotících kritérií a metodiku pro výběr dodavatele s ohledem na specifickou oblast BT**
- **uvedení příkladů postupu při zadávání veřejné zakázky a negativních dopadů chybného postupu.**

Pojem **bezpečnostní technologie** v sobě zahrnuje širokou oblast **technických služeb a zařízení, sloužících k ochraně osob a majetku:**

- 1/ Poplachové zabezpečovací a tísňové systémy (PZTS), dříve označované jako Elektronické zabezpečovací systémy (EZS)
- 2/ Elektrická požární signalizace (EPS)
- 3/ Kamerové sledovací systémy (VSS)
- 4/ Systémy elektronické kontroly vstupů (EKV)
- 5/ Mechanické zábranné systémy (MZS)
- 6/ Služby dohledových center s pulty centralizované ochrany (PCO).

V dnešní době dochází k stále větší integraci výše uvedených systémů, např. v rámci projektování tzv. Inteligentních budov. Jednou z obecně dostupných podmínek je existence jednotné síťové infrastruktury, dnes převážně představované IP sítí celé budovy, příp. komplexu budov či rozsáhlého areálu a která integruje všechny subsystémy. Integrace bezpečnostních systémů je nezbytná také pro bezpečnost kritické infrastruktury státní správy a dalších institucí.

2. Integrace bezpečnostních systémů a stanovení minimálních požadavků

Výše zmíněné integrační tendence systémů BT musí mít zadavatel VZ na zřeteli při stanovení požadavků na budoucí kompatibilitu systému. Pokud je předmětem veřejné zakázky vybudování či modernizace dílčího systému uvedeného výše v bodě 1/ až 5/, je stanovení minimálních požadavků na systémová rozhraní pro případnou integraci s dalšími bezpečnostními systémy nezbytnou součástí technických podmínek zadávací dokumentace (§ 89 a § 182 Zákona).

V případě komplexní dodávky bezpečnostního systému by měl zadavatel ještě před vypracováním zadávací dokumentace zpracovat Bezpečnostní analýzu a Hodnotovou analýzu. V hodnotové analýze je posouzena míra pravděpodobnosti vzniku škod, jak velké škody na majetku nebo na zdraví osob mohou vzniknout, na jakou míru je možné snížit pravděpodobnost vzniku škod apod.

U systémů EPS by měl zadavatel požádat o audit požární ochrany ve všech budovách a na všech pracovištích a vyžádat si posouzení požárního nebezpečí. Prověrku by měla provést osoba s odbornou způsobilostí dle zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů. Pokud je záměrem připojení elektrické požární signalizace prostřednictvím zařízení dálkového přenosu dat na pult centralizované ochrany u Hasičského záchranného sboru (HZS), je třeba projednat podmínky připojení předem u příslušné místně příslušné složky HZS.

3. Předpokládaný životní cyklus technologických komponentů u bezpečnostních systémů ve vztahu k zadávání veřejných zakázek

S hodnotovou analýzou, zmíněnou v předchozím odstavci, úzce souvisí posouzení předpokládaného životního cyklu celého systému a jeho jednotlivých komponentů. Je zřejmé, že se životní cyklus a jeho fáze značně liší podle typu bezpečnostního systému.

Jak lze předpokládat u tak sofistikované technologie, jako jsou systémy PZTS, EPS, VSS a EKV, dochází ke zkracování provozní fáze životního cyklu převážně morálním opotřebením (technologickým zastaráním), než aby se tato fáze zkracovala výrazným narůstáním poruch a výpadků systému. Odlišná situace je v oblasti MZS, zde je provozní fáze zkracována hlavně opotřebením pohonných mechanismů (závory, vrata...), morální životnost je kratší jen u systému s elektronickým ovládáním (elektrické dveře, elektromagnetické zámky, kódové elektronické číselné, s magnetickou kartou apod.).

Morální životnost systémů PZTS, EPS, VSS a EKV se v současné etapě technologického vývoje pohybuje kolem 5 let, přitom většina klíčových dodavatelů poskytuje na jednotlivé technologické prvky záruku kolem 3 let. Výjimkou jsou právě výše zmíněné pohonné jednotky (pohon závor, vrat, motory PTZ kamer a pevné disky řídicích a záznamových serverů), u kterých lze předpokládat délku provozní fáze max. 1 rok. Po uvedených 5 letech by měl provozovatel systému zvažovat efektivní investici do částečné nebo úplné modernizace či inovace systému.

Bezpečnostní investice a celkové náklady na bezpečnost jsou velmi závažným problémem. Často v rámci snižování rozpočtu organizace se jako první uplatňuje přístup snížení výdajů na bezpečnost. Podceňovány jsou rovněž bezpečnostní náklady včetně pochopení skutečnosti, že bezpečnostní systémy vyžadují náklady na údržbu, zdokonalování a podléhají jednotlivým fázím životního cyklu. Všeobecně platí, že u bezpečnostních technologií se tento životní cyklus zkracuje. Riziko kratšího životního cyklu se může zvýšit v případech využívání neověřených a nezavedených technologií.

4. Předběžné tržní konzultace

Ve shodě s §33 Zákona je zadavatel oprávněn vést tržní konzultace s cílem připravit zadávací podmínky, pokud to nenarušuje hospodářskou soutěž. U sofistikovaných systémů BT, kde kvalifikovaní pracovníci v daném oboru zpravidla nejsou součástí týmu zadavatele, lze předběžné tržní konzultace silně doporučit. Zadavatel nemá zpravidla k dispozici veškeré potřebné a dostupné informace o předmětu veřejné zakázky nebo se obává, aby z důvodů své neodbornosti při stanovení předmětu veřejné zakázky nestanovil zadávací podmínky diskriminačním způsobem. Předběžné tržní konzultace umožňují zadavateli, aby ještě ve fázi před zahájením zadávacího řízení komunikoval s dodavateli, popř. odborníky s cílem připravit zadávací podmínky nebo informovat dodavatele o svých záměrech a požadavcích a získat zpětnou vazbu.

Zadavatel může navíc v průběhu těchto konzultací získat informace o jiných způsobech řešení potřeb zadavatele, než které byly zadavatelem původně zamýšleny.

K předběžné tržní konzultaci může zadavatel využít všechny skupiny účastníků, tj. přizvané odborníky */, dodavatele i budoucí uživatele. Zvláštní důležitost má pak konzultace s přizvanými odborníky jako osobami odlišnými od zadavatele a dodavatelů, z důvodu potenciálního střetu zájmů zadavatele vzhledem k možným vazbám na dodavatele - viz § 44 Zákona. Velký význam mají předběžné tržní konzultace s budoucími uživateli předmětu veřejné zakázky pro zjištění jejich názorů na budoucí využití díla.

V případě, že proběhly předběžné tržní konzultace, je zadavatel povinen v zadávací dokumentaci vymežit ty informace, které jsou výsledkem takové předběžné tržní konzultace a současně musí identifikovat osoby, které se na této konzultaci podílely. Pokud některou část zadávací dokumentace vypracovala osoba odlišná od zadavatele, je zadavatel povinen tuto část označit spolu s identifikací osoby, která danou část zpracovala, s výjimkou advokáta nebo daňového poradce (viz. §36, odst. 4 Zákona).

Předběžnými tržními konzultace však nesmí být narušena hospodářská soutěž!

*/ Doporučené subjekty pro předběžné tržní konzultace s přizvanými odborníky jsou uvedeny na konci kapitoly 5.

5. Projektová činnost v rámci VZ

Vysoká technologická náročnost bezpečnostních systémů a neustále se zrychlující vývoj nových technologií v této oblasti vyžaduje také změnu v zavedených postupech při zpracování technických podkladů a projektové dokumentace.

Potvrdí-li vyhodnocení analýz účelnost výstavby bezpečnostního systému, zadavatel by měl vypracovat dokumentaci pro výběr dodavatele/zhotovitele stavby (DZS) */. V DZS by měl být definován záměr předmětu zakázky, uvedeny technické specifikace technologie a hlavně stanoveny jednoznačné požadavky na systémová rozhraní s ohledem na uvažované rozšíření systému a integraci s ostatními bezpečnostními, informačními a řídicími systémy. S tím úzce souvisí stanovení požadavků na přenosovou soustavu, u integrovaných systémů také stanovení výkonnostních požadavků na využití IT struktury. Obecně se obsah DZS řídí Technickými podmínkami, stanovenými v §89 a §92 Zákona. V DZS by měly být stanoveny požadavky na vlastnosti předmětu veřejné zakázky, které zadavatel stanoví prostřednictvím:

a) parametrů vyjadřujících požadavky na výkon nebo funkci, popisu účelu nebo potřeb, které mají být naplněny,

b) odkazu na normy nebo technické dokumenty, nebo

c) odkazu na štítky.

DZS pro obor BT by měla obsahovat dispoziční schémata rozmístění technologických prvků v rámci budovy, komplexu budov nebo oblasti budovaného bezpečnostního systému.

Položky nesmí mít vazbu na konkrétního výrobce či výrobek, aby nebyly porušeny zásady dle § 6 odst. 1 a 2 Zákona. Tento dokument včetně zmíněných příloh by měl být výchozím podkladem k vypracování Technické zprávy včetně stanovení Technických podmínek ZD.

Vypracování Úvodní studie systému lze zadat pouze jako součást předběžných tržních konzultací, nelze jí chápat jako součást DZS.

U zakázek na komplexní dodávku bezpečnostního systému by naopak mělo být upuštěno od často používané praxe vypracování DPS (Dokumentace pro provedení stavby - podklad pro provedení (realizaci) stavby, univerzální dokumentace bez ohledu na budoucího vybraného dodavatele) ještě před vypsáním VZ. Zpracování Prováděcí projektu třetí stranou (např. na základě samostatné zakázky) ještě před výběrem dodavatele nelze z věcného hlediska doporučit. I velmi zkušený projektant potřebuje znát k vypracování PDPS kompletní portfolio technologických komponentů pro konkrétní návrh bezpečnostního systému. To je prakticky velmi obtížné bez spolupráce s konkrétním dodavatelem, což je v rozporu s povinností zadavatele stanovit zadávací podmínky a poskytnout je dodavatelům v podrobnostech nezbytných pro účast dodavatele v zadávacím řízení – i z toho důvodu, že zadavatel nesmí přenášet odpovědnost za správnost a úplnost zadávacích podmínek na dodavatele (viz § 36, odst.3). Pokud projektant navrhne systém bez znalosti technologického portfolia konkrétního výrobce, pak ve většině případů tento postup vede k opakovaným žádostem vybraného dodavatele o schválení změn v dodávkách a technologických postupech. Zadavatel tedy může, přes povinnost v případě stavebních prací podle § 92, poskytnout zadávací dokumentaci, resp. zadávací podmínky (stavební dokumentaci) v rozsahu stanovené vyhláškou Ministerstva pro místní rozvoj (vyhl. č. 169/2016 Sb.) a soupisem stavebních prací, dodávek a služeb s výkazem výměr, v rozsahu stanoveném vyhláškou Ministerstva pro místní rozvoj, postupovat při stanovení podmínek i podle § 92 odst. 2 – tedy dokumentaci ke stavebním pracím nahradit částečně nebo zcela jinými požadavky na výkon nebo funkci.

Proto doporučujeme zadat zpracování Realizační dokumentace stavby (RDS – tj. podkladu pro provedení/realizaci stavebních prací prováděných v rámci plnění zakázky, upravené pro dodavatele, dle jeho řešení, technologie a zpracování) společně s komplexní dodávku bezpečnostního systému s tím, že dodavatel je povinen si vyžádat jeho schválení zadavatelem. Zadavatel si může ještě v průběhu realizace vyžádat změny v projektu (pokud je měl vyhrazeny podle § 100), které budou zdokumentovány v Projektové dokumentaci skutečného provedení (DSPS). Jakékoliv změny v průběhu realizace musí však být provedeny v souladu s § 222 Zákona – změny závazku ze smlouvy na veřejnou zakázku.

*/ Záměrcům o předběžné tržní konzultace, zpracovatelům projektové dokumentace bezpečnostního systému a jeho potenciálními provozovateli doporučujeme:

- obrátit se zejména na příslušný územní odbor Policie ČR, obecní policii, odborníky odboru prevence kriminality, autorizované živnostenské společenstvo Hospodářské komory ČR Asociaci technických bezpečnostních služeb Grémium Alarm, v případě požárního systému (EPS) též na Hasičský záchranný sbor (zejména v případě požadavku na připojení na pult centralizované ochrany tohoto sboru - PCO HZS). U výše uvedených institucí lze získat potřebné informace o specifických podmínkách, požadavcích a osvědčených standardech řešení bezpečnostního systému v daném objektu či lokalitě.

- využívat služeb příslušných zkušebních laboratoří, odborníků z Asociace technických bezpečnostních služeb Grémium Alarm z. s. (kontakt info@gremiumalarm.cz) a z dalších Asociací nebo poradenských firem, při zpracování zadávacích podmínek pro vyhlášení veřejné soutěže (podložený záměr – stanovení požadavků na systémové, technické a uživatelské řešení bezpečnostního systému), vyhodnocení technické části jednotlivých nabídkových dokumentů, přejímce bezpečnostního systému, posouzení technického stavu již provozované technologie ve vztahu k efektivnosti vynaložených prostředků atd.

6. Kvalifikační a hodnotící kritéria pro výběr dodavatele VZ

Pro oblast bezpečnostních technologií lze většinou uvažovat jen 2 typy zakázek

- Nákup/leasing /pronájem technologických zařízení a softwaru/licencí, tzn. zakázka na dodávky a služby dle Zákona - viz bod 6.1
- Dodávka komplexního bezpečnostního systému.

6.1 Nákup/leasing/pronájem technologických zařízení a licencí na software

Technologickým zařízením rozumíme nákup jednotlivých prvků bezpečnostního systému (čidla, akustické hlásiče, kamery, monitory, čtečky, hardware počítačů (dále jen HW), komponenty mechanických zábran a další).

Pro oblast BT ve smyslu tohoto metodického pokynu se vždy bude jednat o nákup licencí standardního SW nebo o nákup standardní podpory výrobce HW nebo SW licencí. Dále mezi tento druh zboží spadá nákup mobilního připojení (poskytovaného např. provozovatelem městské sítě) a cloudové služby, stále více využívané např. u kamerových systémů.

U tohoto typu zakázky je zadavatel schopen většinou velmi dobře popsat a zadat minimální požadavky, které musí splňovat poptávané zařízení, SW či služba. Specifikaci požadavků by měl zadavatel věnovat značnou pozornost. VZ může být zrušena jak z důvodu neúplných či nejednoznačných požadavků na dodávku, tak i v případě nadbytečných požadavků na vlastnosti či funkci, která není pro splnění účelu veřejné zakázky podstatná a tím dochází k diskriminaci dodavatelů (§ 6 odst. 1 a 2 Zákona) – jako negativní příklad lze uvést požadavek na vyšší počet poplachových vstupů a výstupů u kamer, než je možné v daném systému využít pro daný záměr a zabezpečení systému.

Pokud se bude jednat o rozšíření stávajícího systému, je často předmětem zakázky dodávka většího množství stejného zařízení obdobného typu, pokud je již poptávané zařízení stejného typu součástí tohoto systému. Pak je zadavatelovým logickým požadavkem, že chce systém doplnit z důvodů plné kompatibility, jednotného vzhledu nebo jednotné údržby o obdobné komponenty. Jako příklad lze uvést dodávku pohybových detektorů, kompatibilních se sběrníkovým systémem stávajícího ústředny EZS. Pak lze doporučit, aby hodnotícím kritériem pro nákup technologických zařízení a licencí konkrétního typu byla nejnižší nabídková cena. Často se bude jednat o podlimitní řízení. Zadavatel musí však vždy pečlivě zvážit, zda neumožnit účastníkům VZ podání nabídky založené nikoli na rozšíření systému, ale na kompletní výměně technologie systému, pokud se nabízené řešení bude vykazovat známky ekonomické výhodnosti.

Jinak by měl být posuzován pronájem a leasing zařízení a licencí, kde by další váhová kritéria měla mít větší vliv na hodnocení (forma leasingu, průběžný servis, bonusy atd.)

U VZ, u kterých zadavatel dokáže předmět VZ jasně a přesně definovat, kdy má jasnou představu o rozsahu plnění i průběhu samotného plnění, doporučujeme využívat otevřené zadávací řízení nebo

zjednodušené podlimitní řízení (dle odpovídajícího finančního režimu VZ), a to z důvodu zajištění transparentnosti zadávacího řízení a zajištění hospodářské soutěže.

V případě VZ se složitějším předmětem plnění, kdy je vhodné jednat s dodavateli za účelem zlepšení jejich nabídek, doporučujeme použití jednacího řízení s uveřejněním (dále jen „JŘSU“). Hlavním znakem JŘSU je, že v rámci něj je možné jednat o předběžných nabídkách s cílem zlepšit nabídky ve prospěch zadavatele tak, aby zadavatelé pořizovali plnění, která jsou plně uzpůsobena jejich potřebám. Zadavatel tak může v průběhu jednání změnit nebo doplnit zadávací podmínky, zejména technické podmínky, vyjma minimálních technických podmínek. Podmínky, za kterých lze použít JŘSU jsou uvedeny v § 60 Zákona. V případě nadlimitní zakázky musí zadavatel podmínky (alespoň jednu) podle § 60 objektivně naplnit. V případě podlimitních VZ není zadavatel povinen splnit podmínky pro použití JŘSU stanovené v § 60 Zákona a v tomto typu řízení může zadat jakoukoli podlimitní veřejnou zakázku.

6.2 Dodávka komplexního bezpečnostního systému

V případě dodávky nového bezpečnostního systému je zadavatel většinou schopen stanovit záměr a minimální požadavky na funkci a účel systému. Pokud vlastními silami není schopen připravit detailní zadání VZ, je vhodné použít pro jeho přípravu zadávací řízení formou soutěže o návrh nebo využít předběžných tržních konzultací s odkazem na § 33 Zákona.

V případě nutnosti jednání o předmětu plnění nebo jeho podmínkách odkazujeme na doporučení výše, a to možnost zadavatele použít JŘSU, za splnění podmínek § 60 Zákona (v případě podlimitních VZ lze použít vždy). V průběhu jednání může zadavatel měnit nebo doplňovat zadávací podmínky, zvláště technické podmínky a přizpůsobovat tak předmět plnění svým potřebám. Zadavatel v rámci jednání má povinnost zachovat pouze minimální technické podmínky, které uvedl v zadávací dokumentaci.

Hodnotícím kritériem je ekonomická výhodnost nabídky (§ 114 Zákona), kdy doporučujeme klást důraz na kritérium kvality (viz příloha č. 2 „Hodnotící kritéria“).

V případě pořizování bezpečnostního systému nebo jeho subsystémů je třeba dbát na požadovanou architekturu řešení, rozsah, kvalitu, kompatibilitu rozhraní a otevřenost systému. Má-li zadavatel předejít situaci, kdy dodavatel svým řešením zablokuje rozšíření systému o zařízení a systémy třetích stran (tzv. „vendor lock“ = uzavření dodavatelem), pak by měl trvat u větších systémů na servisně orientované architektuře. Pokud zadavatel předpokládá další rozvoj bezpečnostního systému nebo jeho integraci s jinými systémy, doporučujeme v zadávací dokumentaci také specifikovat požadavky na rozhraní a otevřenost a přístupnost potřebných dat pro zadavatele. Tímto opatřením předejde zadavatel v případě zahájení další veřejné zakázky na další subsystémy, případně integrace s jinými systémy, narušení podmínek záruky nebo jiných práv dodavatele.

*/ V případě zadávání VZ na Nákup/leasing/pronájem technického zařízení a softwaru/licencí (bod 6.1), tak i na dodávku komplexního bezpečnostního systému (bod 6.2) lze doporučit předběžné tržní konzultace (viz Kapitola 4).

6.3 Problematika stanovení kvalifikačních a hodnotících kritérií

Časté chyby při stanovení kvalifikačních a hodnotících kritérií u VZ na dodávky komplexního bezpečnostního systému a služeb:

- **Nedostatečná definice požadavků zadavatele pro plnění VZ.** To může vést k tomu, že zadavatel obdrží těžko porovnatelné nabídky. Případně nabízená řešení mohou odpovídat zadávací dokumentaci, ale neřeší beze zbytku problém zadavatele. Zde je třeba znovu připomenout důležitost uvedení požadavků na předmět zakázky a jeho dostatečně přesnou specifikaci, včetně všech požadavků na obchodní a smluvní podmínky, tzn. přesné a úplné stanovení minimálních funkčních požadavků v souladu s příslušnými oborovými standardy ČSN EN. Opět silně doporučujeme zadavateli využít předběžné tržní konzultace s prizvanými odborníky, kteří pomohou při stanovení minimálních funkčních požadavků na systém BT, který je předmětem VZ.
- **Výběr dodavatele výhradně na základě nejnižší nabídkové ceny u VZ na dodávku komplexního bezpečnostního systému.** Výsledkem může být bezpečnostní systém s omezenou funkcionalitou a následnými problémy s uvedením do provozu, provozem a s užíváním koncovými uživateli. To vede k nízké produktivitě práce uživatelů a ekonomické nevýhodnosti daného řešení.

Proto doporučujeme u sofistikovaných bezpečnostních systémů bez ohledu na to, že se jedná často o zakázky podlimitní nebo malého rozsahu, zvolit více kvalitativních kritérií **nabídky**. Zadavatel takovou tuto volbu hodnocení musí uvést v oznámení nebo výzvě o zahájení zadávacího řízení. Pokud zadavatel veřejné zakázky stanoví dílčí hodnotící kritéria, může stanovit důležitost jednotlivých kritérií pomocí vah vyjádřených v procentech (nebo může použít i jiný matematický model). Stanovení dílčích hodnotících kritérií musí být vázáno na propojení užitné hodnoty a ceny předmětu veřejné zakázky. Hodnotící komise při hodnocení nabídek za pomoci těchto kritérií odůvodní výsledky hodnocení nabídek v písemné zprávě.

- **Podmínky zadavatele zvýhodňují stávajícího nebo jinak předem vybraného dodavatele.**
- **Nesprávně zvolená hodnotící kritéria**, která jsou buď nedostatečně podrobně popsána v zadávací dokumentaci, s chybně nebo neúplně definovaným způsobem hodnocení nebo umožňující účastníkům na základě limitních hodnot těchto kritérií zásadním způsobem ovlivnit hodnocení VZ. Příkladem může být stanovení příliš přísného konkrétního kritéria, na základě kterého, by nabídky některých účastníků získali nižší hodnocení, přitom by toto kritérium nemělo podstatný vliv na plnou funkčnost systému. Zadavatel by měl tedy dbát na to, aby nedocházelo ke skryté diskriminaci dodavatelů v zadávacím řízení.
- **Nedostatečná technická a technologická erudovanost zadavatele v oblasti EZS, EPS, VSS, EKV a MZS.** Zde se doporučuje dostatečně předem proškolit odborného zástupce zadavatele na obvyklou praxi a technicko-technologické minimum u odborné veřejnosti jako jsou odborné instituce (např. Asociace technických bezpečnostních služeb Grémium Alarm či odborné cechy, jako jsou cechy MEZA či CMZS a další), případně si smluvně zajistit dostatečně vzdělaného experta.

- **MNNC** – Jedním z rizik VZ v oblasti ICT je mimořádně nízká nabídková cena (dále jen „MNNC“). Toto riziko výrazně roste v případě, kdy není možné detailně a přesně zadat parametry požadované dodávky/služby/díla. Doporučení v oblasti prevence MNNC jsou uvedeny v Příloze č. 4 „Problematika mimořádně nízké nabídkové ceny“.

Dalším rizikem je „zneužití“ měřitelných hodnotících kritérií, pokud jejich hodnoty předem zadavatel jednoznačně neomezí nebo nedefinuje dostatečně způsob ohodnocení jejich reálnosti. Hodnotícím kritériím, jejich konstrukci a výběru se věnuje **příloha č.3 „Hodnotící kritéria“**.

I když dodavatel zvolí hodnocení nabídek podle nejnižší ceny, doporučujeme u dodávek komplexního bezpečnostního systému či služeb využití služeb přízvaného odborného pracovníka (§ 42 odst. 3 Zákona). U takového sofistikovaného systému, kterým je komplexní bezpečnostní systém, lze teprve na základě odborného posouzení nabídky lépe rozhodnout, zda nabídka vyhovuje podmínkám zadání a zda neexistují důvody pro vyloučení nabídky ze soutěže z důvodu, že nabídka nesplňuje požadavky zadavatele na předmět veřejné zakázky. Odborný pracovník nabídku posoudí nejen z hlediska plné funkcionality a kompletnosti, ale také ověří plnou kompatibilitu s ostatními systémy a s ohledem na budoucí plánované rozšíření. Přízvaný odborník může ve svém písemném vyjádření komisi doporučit vyřazení účastníka zadávacího řízení, pokud zjistí závažné nedostatky či nekompletnost v nabízeném systému a nabídka nedokáže naplnit potřeby zadavatele, které popsal a požadoval v zadávací dokumentaci. Vyjádření takového odborného poradce není však pro řádné členy komise závazné, konečné rozhodnutí o vyloučení je na zadavateli.

V případě případných pochybností o tom, zda účastník zadávacího řízení nabízí systém, splňující všechny funkční požadavky kladené na předmět VZ, může si zadavatel vyžádat funkční zkoušky té části systému, u které pochybnosti vznikly. Takovou možnost provést funkční zkoušky by si ale měl zadavatel vyhradit dopředu již v zadávací dokumentaci.

Při výběru přízvaného odborníka doporučujeme se obrátit na nezávislý Inspekční orgán AGA, který má dlouholetou tradici v poskytování odborného poradenství v této oblasti (kontakt inspekce@gremiumalarm.cz) či odborné cechy MEZA či CMZS a další.

Seznam příloh

Číslo	Název přílohy	Popis	Účel
1	Související normy pro oblast bezpečnostních technologií	Přehled platných normativních předpisů pro danou oblast BT	Harmonizace navrhovaného řešení VZ s legislativou a normativou EU a ČR
2	Kvalifikační požadavky	Seznam vhodných kvalifikačních kritérií – typových i konkrétních	Nastavení minimální úrovně dodavatelů, kteří jsou schopní a způsobilí plnit veřejnou zakázku
3	Hodnotící kritéria/	Seznam dílčích hodnotících kritérií – typových/konkrétních/	Výběr nejlepšího dodavatele/ Prevence nereálných a nerealizovatelných nabídek
4	Požadavky na dokumentaci zakázek	Přehled jednotlivých stupňů dokumentace staveb pro obor BT	---
5	Orientační přehled CPV kódů	Kódy jednotného klasifikačního systému pro veřejné zakázky v oboru BT	---
6	Problematika mimořádně nízké nabídkové ceny (MNNC)	Možné způsoby strukturování předpokládané hodnoty VZ	Způsob určení potencionální MNNC

****

Příloha č. 1 - Související normy pro oblast bezpečnostních technologií

ČSN EN 50131-1 ed.2 +Z1, +A1:2009	Poplachové systémy - Poplachové zabezpečovací a tísňové systémy - Část 1: Systémové požadavky
řada ČSN EN 50131	Poplachové systémy – Poplachové zabezpečovací a tísňové systémy
ČSN CLC/TS 50131-7:2009	Poplachové systémy - Poplachové zabezpečovací a tísňové systémy - Část 7: Pokyny pro aplikace
ČSN EN 60839	Poplachové a elektronické bezpečnostní systémy
ČSN EN 50518 řada	Dohledová poplachová a přijímací centra
řada ČSN EN 50134	Poplachové systémy – Systémy přivolání pomoci
řada ČSN EN 50136	Poplachové systémy - Poplachové přenosové systémy a zařízení
řada ČSN EN 54 ČSN 342710	Elektrická požární signalizace
ČSN 342710:2012, Z1:2013	Elektrická požární signalizace – Projektování, montáž, užívání, provoz, kontrola, servis a údržba
ČSN 73 0875	Navrhování elektrické požární signalizace
ČSN EN 50132-7:2013	Poplachové systémy - CCTV sledovací systémy pro použití v bezpečnostních aplikacích - Část 7: Pokyny pro aplikaci (platnost do 13.4.2018)
ČSN EN 62676 řada	Dohledové videosystémy pro použití v bezpečnostních aplikacích
ČSN EN 60839-11 řada	Poplachové a elektronické bezpečnostní systémy - Elektronické systémy kontroly vstupu (od 11.6.2016 nahrazuje ČSN EN 50133)
ČSN EN 1627, 1628, 1629 a1, 1630 a1	Dveře, okna, lehké obvodové pláště, mříže a okenice - Odolnost proti vloupání
ČSN EN 1303 a ČSN EN 12320	Stavební kování - Cylindrické vložky pro zámky - Požadavky a zkušební metody Stavební kování - Visací zámky a příslušenství visacích zámků - Požadavky a zkušební metody, (zařazení do Bezpečnostních tříd)
ČSN EN 14846 -	Stavební kování - Zámky a střelkové zámky - Elektromechanicky ovládané zámky a zapadací plechy - Požadavky a zkušební metody

Legislativní odkazy, související s VZ v oblasti Dohledových videosystémů

Zákon č. 101/2000 Sb.,	O ochraně osobních údajů
Zákon č. 205/2015 Sb.	Zákoník práce (§ 316, odst. 2 a 3)

Příloha č. 2 – Kvalifikační požadavky

Podmínky kvalifikace, uvedené v tabulce níže, může zadavatel stanovit jako podmínky účasti v zadávacím řízení. Tyto požadavky musí být jednoznačně uvedeny v zadávací dokumentaci pro danou VZ. Veřejný zadavatel je oprávněn požadovat splnění pouze takové kvalifikace, která bezprostředně souvisí s předmětem veřejné zakázky, přičemž se vždy musí jednat o požadavky přiměřené rozsahu a charakteru veřejné zakázky. Zadavatel při stanovení kvalifikačních kritérií musí dodržovat základní principy zadávacího řízení, tedy zásady transparentnosti, přiměřenosti a ve vztahu k dodavatelům zásady rovného zacházení a zákazu diskriminace. O diskriminační požadavky by se jednalo v případě, pokud by kvalifikační požadavky zadavatele byly stanoveny nepřiměřeně ve vztahu k předmětu a rozsahu veřejné zakázky nebo nad rámec předmětu plnění. To platí i pro doklady, které zadavatel požaduje předložit k prokázání splnění kvalifikace dodavatelem.

Při stanovení kvalifikačních požadavků je nutno zvažovat, zda nedochází k diskriminaci účastníků kombinací kritérií, jež sama o sobě diskriminační být nemusí.

Stanovení určitých kvalifikačních předpokladů může mít přímý vliv zejména na lhůty pro podání nabídek. V případě, že bude požadován specifický kvalifikační předpoklad (nikoli však zároveň diskriminační) – typicky např. požadavek na potvrzenou referenci od zákazníka – je nutné zvážit přizpůsobení lhůty pro podání nabídek tak, aby nebyla diskriminační z hlediska získání takového certifikátu/potvrzení – lhůty pro podání nabídek jsou v zákoně uvedeny pouze jako minimální).

DŮLEŽITÉ UPOZORNĚNÍ: Dle § 39 odst. 4 ZZVZ je možné, aby zadavatel posuzoval kvalifikaci účastníků, až následně po vyhodnocení jimi podaných nabídek (samozřejmě pouze u těch typů řízení, kde je takový postup možný – např. u těch zadávacích řízení, kde se soutěží na cenu nebo kde není příliš hodnotících kritérií).

V nadlimitním režimu musí zadavatel stanovit základní kvalifikaci (§74) a část profesní kvalifikace (§77 odst.1), dále může zadavatel stanovit další profesní kvalifikaci (§77 odst.2), ekonomickou kvalifikaci (§78) a technickou kvalifikaci (§79).

KVALIFIKAČNÍ POŽADAVKY (postupuje se podle § 74 až § 79)

požadavek	obsah	poznámka
Základní způsobilost	Doložením: a) výpisu z evidence Rejstříku trestů ve vztahu k § 74 odst. 1 písm. a), b) potvrzení příslušného finančního úřadu ve vztahu k § 74 odst. 1 písm. b), c) písemného čestného prohlášení ve vztahu ke spotřební dani ve vztahu k § 74 odst. 1 písm. b), d) písemného čestného prohlášení ve vztahu k § 74 odst. 1 písm. c), e) potvrzení příslušné okresní správy sociálního zabezpečení ve vztahu k § 74 odst. 1 písm. d), f) výpisu z obchodního rejstříku, nebo předložením písemného čestného prohlášení v případě, že není v obchodním rejstříku zapsán, ve vztahu k § 74 odst. 1 písm. e).	

Profesní způsobilost	Doložením koncesní listiny: Technické služby k ochraně majetku a osob (viz Živnostenský zákon 455/1991 Sb. § 9 b., Hlava II, § 26 a Příloha 3)	
Ekonomická kvalifikace	Doložením minimální úrovně obrátu za tři bezprostředně předcházející účetní období, (§ 78, odst. 2 ZZVZ)	
Technická kvalifikace	Seznam techniků nebo technických útvarů, které se budou podílet na plnění veřejné zakázky, a to zejména těch, které zajišťují kontrolu kvality nebo budou provádět stavební práce, bez ohledu na to, zda jde o zaměstnance dodavatele nebo osoby v jiném vztahu k dodavateli. (§ 79 odst. 2 ZZVZ)	Alespoň jeden pracovník na úrovni NSP 4 – Bezpečnostní technolog, Ostatní pracovníci na úrovni NSP 3 – Technik bezpečnostních systémů
	Pokud je to stanoveno v podmínkách návrhu smlouvy s dodavatelem, doložení dokladů prokazujících shodu vybraných výrobků s požadovanou technickou normou nebo technickým dokumentem.	

Další možná kvalifikační kritéria:

(opět platí povinnost zadavatele jejich uvedení v zadávací dokumentaci)

Kvalifikační kritérium	metoda hodnocení splnění kritéria	příklad konkrétního užití kritéria
Reference na obdobnou zakázku	<ul style="list-style-type: none"> – pro dílčí reference stanovit skupiny požadavků na obsah reference v souladu s požadavky VZ (např. pro bezpečnost, podporu, ...) – velikost reference definovat primárně přes požadavky na rozsah dodávek, výkonnost – velikost reference definovaná pouze finančním rozsahem nemusí vždy mít odpovídající vypovídací hodnotu – seznam významných dodávek nebo významných služeb poskytnutých nejdéle za poslední 3 roky od okamžiku zahájení zadávacího řízení včetně uvedení ceny a doby jejich poskytnutí a identifikace objednatelů; zadavatel může stanovit, že budou zohledněny doklady o poskytnutých dodávkách nebo službách za dobu delší než poslední 3 roky od okamžiku zahájení zadávacího řízení, pokud je to nezbytné pro zajištění přiměřené úrovně hospodářské soutěže – zadavatel musí dbát na jasnou specifikaci požadavků na reference, aby nedocházelo k diskriminaci a 	<ul style="list-style-type: none"> • rozsah dodávek: <ul style="list-style-type: none"> ○ systém s obdobnou architekturou a/nebo obdobným účelem (v ZD musí být konkrétní specifikace „systémem s obdobnou architekturou/účelem se rozumí: ...“) • požadavky na výkonnost: <ul style="list-style-type: none"> ○ počet operací za definovaný časový interval, počet uživatelů (interních/externích, současně pracujících), dostupnost (99,9xx%) • Požadavky na použité technologie, pokud řešení VZ vyžaduje použití některých technologií, např. je budováno v prostředí určité databáze, „service busu“, vyžaduje se práce s nástroji, které zadavatel vlastní, třeba nástroji pro automatizaci testů nebo generaci zátěže atd.

Kvalifikační kritérium	metoda hodnocení splnění kritéria	příklad konkrétního užití kritéria
	k tomu, že nesprávnou definicí požadavku na referenci eliminuje vhodné dodavatele	
Technická kvalifikace zaměstnanců dodavatele: Reference na specialisty, složení týmu	<p>definovat minimální požadované znalosti a zkušenosti v souladu s obsahem zadávací dokumentace</p> <ul style="list-style-type: none"> • prokázání: <ul style="list-style-type: none"> – vhodné je požadovat např. doklad o dosaženém vzdělání, životopis, certifikace apod. <p>Pozn.: Pokud dodavatel podá nabídku, odpovídá za to, že bude schopen VZ plnit. Zajištění, že bude garantovat, že se na plnění zakázky bude podílet osoba s požadovanou praxí, vzděláním atd., lze stanovit jako technickou kvalifikaci (požadavek na vzdělání, praxi) a ve smlouvě stanovit, že v případě změny těchto osob musí být nahrazeny osobami, které stanovenou technickou kvalifikaci také splňují. Zadavatel si také může vyhradit, že s takovou změnou musí souhlasit a schválit ji. V případě nesplnění těchto podmínek je stanovena sankce.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • znalosti: • certifikace, absolvovaná školení, vzdělání • při stanovení požadavku na certifikaci je nutné vždy zohlednit také, zda požadavek na certifikaci není možné rovněž alternativně splnit doložením určité odpovídající praxe • zkušenosti - praxe: <ul style="list-style-type: none"> – prokázané na projektech s obsahem v souladu se ZD nebo obdobných projektech (případně jeho podмноžinou vázanou k roli daného specialisty) – zkušenosti by neměly být měřeny v žádném případě hodnotou zakázky (viz např. rozhodnutí ÚOHS S790/2014)
Obrat dodavatele	Zadavatel může požadovat max. dvojnásobek předpokládané průměrné roční hodnoty plnění na zakázce v období max. předchozích 3 let, viz § 78 odst. 2 Zákona	V odůvodněných případech, kterými jsou zejména zvláštní rizika vyplývající z povahy dodávek/ služeb, může zadavatel stanovit i požadavek na obrat vyšší než dvojnásobek předpokládané průměrné roční hodnoty VZ. V takových případech musí tento požadavek odůvodnit buď v zadávací dokumentaci, nebo v písemné zprávě. Zadavatel je vždy při vymezené výše obratu povinen respektovat zásadu přiměřenosti.
Profesní způsobilost potřebná pro splnění zakázky	certifikace/akreditace výrobce	Je-li např. výstupem znalecký posudek, musí mít řešitelský subjekt oprávnění takový posudek vystavit a opatřit patřičným osvědčením. Jedná-li o servis specifického zařízení, které smí být servisováno jen autorizovaným pracovníkem nebo autorizovanou firmou, měl by dodavatel disponovat takovou autorizací.

Příloha č. 3 - Hodnotící kritéria pro VZ bezpečnostních technologií

DOPORUČENÁ VÁHA HODNOTÍCÍCH KRITÉRIÍ

Tato tabulka uvádí doporučenou váhu pro hodnocení nabídek na dodávku komplexního bezpečnostního systému, tzn. pro VZ dle Zákona. Není tedy doporučením pro hodnocení nabídek na nákup/leasing/pronájem technologických zařízení a licencí na software. Obecně platí, že zadavatel musí stanovit pravidla pro hodnocení nabídek, která zahrnují:

- a) kritéria hodnocení
- b) metodu hodnocení nabídek v jednotlivých kritériích
- c) váhu nebo jiný matematický vztah mezi kritérii

Poznámka: hodnocení nabídek dle hodnotících kritérií by mělo vždy předcházet odborné posouzení, zda nabídka vyhovuje podmínkám zadání včetně kvalifikačních požadavků (viz Příloha č. 2) a zda neexistují důvody pro vyloučení nabídky ze soutěže (viz Kapitola 6).

1.	Cena	65%
2.	<p>Kvalitativní ukazatele</p> <p>Hodnocení je součtem jednotlivých dílčích kritérií, např. originalita a inovativnost řešení předmětu zakázky, použití nových úsporných technologií, uživatelský komfort systémových zařízení, záruční podmínky, úroveň servisních služeb apod. Vzhledem k velmi vysokým nárokům na kvalifikaci hodnotitele by toto hodnocení měl provádět pouze přizvaný odborník (viz §42 Zákona), popř. tým odborníků, který zdůvodnění hodnocení předloží komisi ve formě písemné zprávy.</p> <p>K jednotlivým dílčím kritériím je přiřazena bodová stupnice, např. od 1 – 10 bodů. Nejlepší nabídka je ohodnocena dle této stupnice body, každá další má přiřazené body odpovídající předem stanovenému způsobu a metodě hodnocení. Stejným způsobem jsou poté ohodnocena další dílčí kritéria. Nejvýhodnější nabídka je nabídka, která získá největší počet bodů za jednotlivá dílčí kritéria, která byla stanovena zadavatelem v zadávací dokumentaci.</p> <p>Toto hodnocení, provedené přizvaným odborníkem, není ovšem pro zadavatele závazné. Vždy by ale měl zadavatel zdůvodnit, proč se tímto hodnocením neřídil při výběru účastníků.</p>	35%

Příloha č. 4 – Požadavky na dokumentaci zakázek

PROJEKTOVÁ DOKUMENTACE

4.1 Průvodní zpráva

Identifikační údaje

1/ Údaje o stavbě

- a) název stavby,
- b) místo stavby (adresa, čísla popisná, katastrální území, parcelní čísla pozemků).

2/ Údaje o stavebníkovi

jméno, příjmení a místo trvalého pobytu (fyzická osoba) nebo c) obchodní firma nebo název, IČ, bylo-li přiděleno, adresa sídla (právnícká osoba).

3/ Údaje o zpracovateli projektové dokumentace

jméno, příjmení, obchodní firma, (fyzická osoba podnikající) nebo obchodní firma nebo název, sídlo, právní forma (právnícká osoba).

V případě, že proběhly předběžné tržní konzultace, je zadavatel povinen v zadávací dokumentaci vymežit ty informace, které jsou výsledkem takové předběžné tržní konzultace a současně musí identifikovat osoby, které se na této konzultaci podílely.

Pozn. Pokud některou část zadávací dokumentace vypracovala osoba odlišná od zadavatele, je zadavatel povinen tuto část označit spolu s identifikací osoby, která danou část zpracovala, s výjimkou advokáta nebo daňového poradce (viz § 36, odst. 4 Zákona).

Pokud zadavatel provedl předběžné tržní konzultace podle § 33, musí v zadávací dokumentaci uvést informace o předběžné tržní konzultaci v souladu s § 36 odst. 4.

4.2. Technická zpráva

- a) Bezpečnostní posouzení včetně stanovení stupně zabezpečení a třídy prostředí,
- b) výpočty zdrojů a výpočty akumulátorů,
- c) popis způsobu technického řešení ve smyslu požadavků na způsob a charakter rozvodů,
- d) způsob uložení kabelového vedení vůči stavebním konstrukcím,
- e) typy navržených zařízení,
- f) stanovení hlavního okruhu norem, které byly v dokumentaci použity a podle kterých je nutné provádět montáž,
- g) návrh na komplexní zkoušky,

4.3. Výkresová část

- a) Přehledné zakreslení veškerého zařízení do půdorysů v doporučeném měřítku 1:100 nebo 1:50,
- b) celková bloková schémata (přehledně zpracovaná), obsahující počet a logickou polohu jednotlivých koncových prvků,
- c) základní technické údaje, napájecí napětí soustav, způsob ochrany,
- d) technické řešení ve smyslu požadavků na způsob a charakter rozvodů,
- e) uložení kabelového vedení vůči stavebním konstrukcím.

4.4. Výkaz výměr

U všech komponentů musí být zajištěna shoda s právními předpisy, ta se prokazuje značkou CE, na vyžádání i prohlášením o shodě (resp. ujištěním), v případě EPS prohlášením o vlastnostech. Shoda s českými technickými normami se prokazuje certifikátem shody, případně prohlášením dodavatele (výrobce) komponentů o shodě s těmito normami.

4.5. Harmonogram prací

Harmonogram prací je dokument, který nám dává informaci o časových termínech jednotlivých dodávek a materiálu. Je velice užitečný a potřebný pro dohled nad průběhem veřejné zakázky ze strany zadavatele, ale především pro jasně stanovená pravidla při spolupráci s dodavatelem.

Příloha č. 5 - ORIENTAČNÍ PŘEHLED CPV KÓDŮ pro bezpečnostní technologie

CODE	CS	GA	Normy
31625000-3	Poplachová zařízení na ochranu proti krádeži nebo požáru	Burglar and fire alarms	ČSN EN řady 54, ČSN 342710 ČSN EN řady 50131, ČSN EN řady 50132, ČSN EN řady 50133, ČSN EN řady 50134, ČSN EN řady 50136, ČSN EN 62676
31625100-4	Systémy pro detekci požáru	Fire-detection systems	řada ČSN EN 54, ČSN 342710
31625200-5	Systémy pro požární poplach	Fire-alarm systems	řada ČSN EN 54, ČSN 342710
31625300-6	Systémy pro ochranu proti krádeži	Burglar-alarm systems	ČSN EN 50131-1, ČSN EN 50131-7
32235000-9	Sledovací systémy pro uzavřené okruhy	Closed-circuit surveillance system	ČSN EN 50132-1, ČSN EN 50132-7
35120000-1	Dohlížecí a zabezpečovací systémy a zařízení	Surveillance and security systems and devices	ČSN EN 50131-1, ČSN EN 50131-7
35121000-8	Zabezpečovací zařízení	Security equipment	ČSN EN 50131-1, ČSN EN 50131-7
35121700-5	Poplašné systémy	Alarm systems	ČSN EN 50131-1, ČSN EN 50131-7
35123500-7	Obrazové identifikační systémy	Video identification systems	ČSN EN 62676, ČSN EN 50132-7
35125000-6	Dohlížecí systém	Surveillance system	ČSN EN 62676, ČSN EN 50132-7
35125300-2	Bezpečnostní kamery	Security cameras	ČSN EN 62676, ČSN EN 50132-7
45312000-7	Instalace a montáž poplachových systémů a antén	Alarm system and antenna installation work	ČSN EN 50131-1, ČSN EN 50131-7 ČSN EN 50136
45312100-8	Instalace a montáž požárních systémů	Fire-alarm system installation work	ČSN EN 54-1, ČSN 342710
45312200-9	Instalace a montáž systémů na ochranu před krádeží	Burglar-alarm system installation work	ČSN EN 50131-1, ČSN EN 50131-7
45343000-3	Instalace a montáž zařízení požární ochrany	Fire-prevention installation works	ČSN EN 54-1, ČSN 342710
79711000-1	Monitorovací poplašná zařízení	Alarm-monitoring services	ČSN EN 50 518

Příloha č. 6 – Mimořádně nízká nabídková cena

V Zákonu č. 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek v § 28 odst. 1 písm. o) je uvedeno, že „mimořádně nízkou nabídkovou cenou je nabídková cena nebo náklady uvedené účastníkem zadávacího řízení, které se jeví jako mimořádně nízké ve vztahu k předmětu veřejné zakázky“. Hlavním zájmem zadavatele je zjistit, zda je možné řádně a v požadovaném termínu realizovat předmět plnění veřejné zakázky za cenu uvedenou v nabídce účastníka. Z pohledu zadavatele je významná spojitost mimořádně nízké nabídkové ceny a předmětu plnění veřejné zakázky. Zadavatel musí ještě ve fázi před vyhlášením zadávacího řízení vymezit dostatečně určitě a srozumitelně zadávací podmínky, které mají dopad na tzv. „nacenění nabídky“ účastníka.

Proto je třeba, aby zadavatel byl dobře informován o předmětu plnění, o fungování trhu s předmětným plněním a o subjektech, které se na tomto trhu pohybují. Tyto informace může zadavatel opět s výhodou získat využitím předběžným tržních konzultací – viz Kap. 4. Posouzení mimořádně nízké nabídkové ceny má například předejít situacím, kdy dodavatel vyžaduje dodatečné navýšení nabídkové ceny nebo chce dosáhnout úpravy smluvních podmínek mezi zadavatelem a vybraným dodavatelem a tím by došlo k tzv. „podstatné změně závazku“ (§ 222 ZZVZ).

Z právní úpravy ZZVZ v § 113 odst. 1. (pro nadlimitní režim) vyplývá, že posouzení mimořádně nízké nabídkové ceny zadavatel provede před odesláním oznámení o výběru dodavatele, posouzení však nemusí být již provedeno před hodnocením nabídek. Tato právní úprava souvisí se snahou zjednodušit a zrychlit zadávací řízení, viz ustanovení § 39 odst. 4 ZZVZ, které umožňuje zadavateli provést posouzení podmínek účasti v zadávacím řízení až po hodnocení nabídek. Nadále však platí, že posouzení mimořádně nízké nabídkové ceny v nadlimitním režimu provede zadavatel před odesláním oznámení o výběru dodavatele.

Zadavatel může v zadávací dokumentaci stanovit kritéria pro možnou indikaci mimořádně nízké nabídkové ceny (§ 113 odst. 2 ZZVZ):

- a/ stanovení ceny nebo nákladů, které bude považováno za mimořádně nízkou nabídkovou cenu,
- b/ stanovení způsobu určení mimořádně nízké nabídkové ceny.

Druhý způsob předpokládá stanovení například nějakého matematického postupu, např. vzorce, do kterého se dosadí jako proměnné nabídkové ceny jednotlivých účastníků.

Příklad:

$$MNNC \leq N_p - N_p / 10$$

kde průměrná cena N_p

$$N_p = (N_1 + N_2 + \dots + N_{(n-1)} + N(n)) / n$$

kde n je celkový počet účastníků a N_n je nabídková cena n -tého účastníka.

Uvedený příklad indikuje každou nabídkovou cenu, která je nižší o více než 10% od průměrné ceny, jako mimořádně nízkou. V mnoha případech však nebude vyhovovat buď stanovená odchylka 10%, nebo uvedený vzorec obecně a je třeba kritéria vždy pečlivě upravit dle předmětu a rozsahu plnění. Pokud zadavatel v zadávací dokumentaci stanoví takováto kritéria pro stanovení mimořádně nízké nabídkové ceny, nemůže automaticky takového účastníka vylučovat – jde pouze o metodu, podle které bude zadavatel cenu v nabídce považovat za mimořádně nízkou nabídkovou cenu. Musí vždy vyžádat od účastníka písemné zdůvodnění, pokud je mimořádně nízká nabídková cena takto indikována. Dokonce i v případě, že všechny nabídky formálně splňují podmínky stanovených kritérií, musí se zadavatel problematikou mimořádně nízké nabídkové ceny zabývat alespoň u vybraného dodavatele.

Zadavatel může žádost o zdůvodnění mimořádně nízké nabídkové ceny odeslat účastníku opakovaně. Případně může žádost doplnit v reakci na vyjádření účastníka. Lhůta pro odůvodnění mimořádně nízké nabídkové ceny musí být zadavatelem stanovena vždy přiměřeně. Dále jsou v § 113 odst. 4 v případě nadlimitního zadávacího řízení závazně definovány informace, které si musí zadavatel od účastníka vyžádat. Tímto si zadavatel ověří, zda mimořádně nízká nabídková cena účastníka nesouvisí s porušováním předpisů o postavení a ochraně zaměstnanců nebo pravidel hospodářské soutěže či s poskytnutím veřejné podpory.

Příklady odůvodnění mimořádně nízké nabídkové ceny (§ 113 odst. 5):

- ekonomické aspekty výrobního procesu, poskytovaných služeb nebo konstrukčních metod
- použité technické řešení
- výjimečně příznivé podmínky, které má účastník zadávacího řízení k dispozici pro plnění veřejné zakázky
- originalita stavebních prací, dodávek nebo služeb.

Zdůvodnění musí být vypracováno v písemné podobě (elektronicky – viz povinnost komunikovat v zadávacím řízení pouze elektronicky). Právní úprava nestanovuje zadavateli přímo povinnost vyloučit ze soutěže účastníka, který dostatečně nezdůvodnil svou mimořádně nízkou nabídkovou cenu (viz ustanovení § 48 odst. 4 ZZVZ). Zadavatel má k vyloučení účastníka pouze právo, nikoliv povinnost. V případě, že zadavatel nevyužije tohoto svého práva, ovšem riskuje ohrožení samotného plnění. Náhodné změny na trhu mohou způsobit, že samotný předmět plnění přestane být pro dodavatele s mimořádně nízkou nabídkovou cenou ekonomicky rentabilní. Často chce takový účastník mimořádně nízkou nabídkovou cenou zamezit či ztížit přidělení takové veřejné zakázky svému přímému konkurentovi.

Na druhou stranu může této určité volnosti v rozhodování vyplývající z § 48 odst. 4 ZZVZ využít zadavatel k poskytnutí příležitosti menším, či středně velké subjektům částečně zvýšit šanci na úspěch v soutěži, a to právě z důvodu nižších nabídkových cen, kdy konkurují nabídkám větších monopolních účastníků.

*****